

- (-)

กลุ่มเกษตรกรธรรมชาติสัมพันธ์ ()

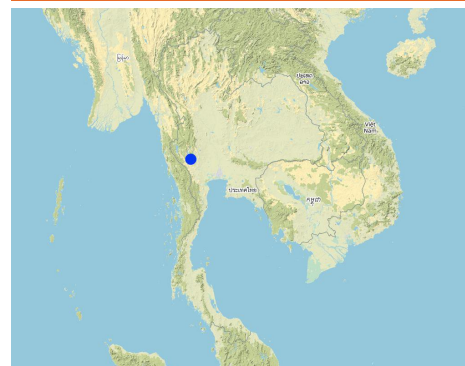
กลุ่มเกษตรกรธรรมชาติสัมพันธ์ เป็นการรวมกลุ่มของเกษตรกรที่ดำเนินการทำเกษตรอินทรีย์บนพื้นที่ลาดเชิงเขา โดยได้จัดให้มีศูนย์ถ่ายทอดด้านเกษตรอินทรีย์ เพื่อเป็นแหล่งศึกษา เรียนรู้ร่วมกัน

1. อะไรคือลักษณะที่สำคัญหรือคุณลักษณะที่เห็นเด่นชัดของแนวทางกลุ่มเกษตรกรธรรมชาติสัมพันธ์ เป็นแนวทางของการจัดการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์บนพื้นที่ลาดเชิงเขา เป็นการทำเกษตรที่ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศการเกษตรในไร่นา ดังนั้นจึงจำเป็นต้องพัฒนาการเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติและการบริหารจัดการฟาร์มของตนเอง ผลที่ตามมาคือเกษตรอินทรีย์จึงเป็นแนวทางการเกษตรที่ตั้งอยู่บนกระบวนการแห่งการเรียนรู้และภูมิปัญญา เพราะเกษตรกรต้องสังเกต ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปบทเรียนเกี่ยวกับการทำการเกษตรของฟาร์มตนเอง ซึ่งจะมีเงื่อนไขทั้งทางกายภาพ เช่น ลักษณะของดิน ภูมิอากาศ รวมถึงเศรษฐกิจ-สังคมที่แตกต่างจากพื้นที่อื่น เพื่อคัดสรรและพัฒนาแนวทางเกษตรอินทรีย์ที่เหมาะสมและเหมาะสมกับพื้นที่ของตัวเอง
2. อะไรคือเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของแนวทาง
 1. การตั้ง กลุ่มเกษตรกรธรรมชาติสัมพันธ์ มีวัตถุประสงค์
 1. เพื่อให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มทำเกษตรอินทรีย์บนพื้นที่ลาดเชิงเขา โดยให้มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันผ่านการจัดตั้งศูนย์ถ่ายทอดด้านเกษตรอินทรีย์
 2. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และสามารถจัดการสินค้าเกษตรอินทรีย์ ตั้งแต่การผลิตจนถึงการตลาด

3. วิธีการใดที่ถูกเอามาใช้

กระบวนการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนของกลุ่มเกษตรกรธรรมชาติสัมพันธ์ ได้นำวิธีการต่อไปนี้มาใช้

 - 1 มีการRaising Farmers' Awareness
 - 2 การเรียนรู้จากการลงมือทำจริง Learning by Doing
 - 3 การจัดการระบบการเรียนรู้ภายในกลุ่ม Farmers' Learning System
 - 4 Farmers' Group Management
4. ขั้นตอนของการเอาไปปฏิบัติใช้มีอันไหนบ้าง
 1. จัดตั้ง กลุ่มเกษตรกรธรรมชาติสัมพันธ์
 2. เชิญชวนเกษตรกร ที่มีความสนใจและมีความต้องการปรับเปลี่ยนมาจัดตั้งกลุ่ม
 3. จัดตั้งคณะกรรมการบริหารกลุ่ม เพื่อดำเนินการขับเคลื่อนกิจกรรมกลุ่ม
 - 4.อบรม สมาชิกในกลุ่มให้มีความรู้ด้านการผลิต และกระบวนการจัดการสินค้าเกษตรอินทรีย์ ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำจนถึงปลายน้ำ ให้ได้มาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ -
 5. สร้างกระบวนการถ่ายทอดความรู้ ผ่านการปฏิบัติงานจริงภายในศูนย์เรียนรู้ การวางแผนและการบริหารจัดการฟาร์มด้วยตนเอง
 6. จัดให้มีระบบตรวจสอบภายในกลุ่ม เพื่อรักษามาตรฐานการผลิตตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์
 7. ศึกษาดูงาน
 8. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ โดยใช้สื่อต่างๆ ได้แก่ แผ่นพับ วิดีโอ youtube การให้สัมภาษณ์ผ่านสื่อโทรทัศน์ และวิทยุ
 9. ส่งเสริมและสนับสนุน จากหน่วยงาน ได้แก่ กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมการเกษตร กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน การไฟฟ้าฝ่ายผลิต

: บ้านหนองเปิด..ม.4...ต.หนอง
เปิด....อ.ศรีสวัสดิ์...จ.กาญจนบุรี, กาญจนบุรี,

• 99.1745, 14.4699

: 2006

:

- 5 ผู้มีส่วนได้เสียมีผู้ใดที่เกี่ยวข้องและบทบาทของบุคคลเหล่านั้นมีอะไรบ้าง
- 5.1 เกษตรกรสมาชิกและผู้มีอำนาจเกษตรกร มีบทบาทในการถ่ายทอดความรู้ การจัดตั้งกลุ่มที่มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน
- 5.2 หน่วยงานของรัฐ มีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุน งบประมาณและปัจจัยการผลิต และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
- 5.3 หน่วยงานเอกชน มีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุน งบประมาณ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์
- 5.4 ผู้ส่งออกสินค้าเกษตรอินทรีย์ มีบทบาทในการช่วยกระจายสินค้าเกษตรอินทรีย์ไปยังต่างประเทศ
- (6) สิ่งที่ใช้ที่ดินชอบหรือไม่ชอบเกี่ยวกับแนวทาง
- จุดแข็งของกลุ่มเกษตรกรธรรมชาติสัมพันธ์
- 1) กลุ่มเกษตรกรธรรมชาติสัมพันธ์ มีการบูรณาการ ร่วมกันทั้งเกษตรกร ภาครัฐ และเอกชน
 - 2 การดำเนินงานแบบกลุ่มทำให้มีอำนาจต่อรองและ สามารถติดต่อกับตลาดได้โดยตรง
 - 3) การรวมกลุ่มเรียนรู้ทำให้เกิดมีความรู้ทักษะและประสบการณ์ในด้านเกษตรอินทรีย์ได้ดีขึ้น
 - 4) ความซื่อสัตย์ของเกษตรกรที่เป็นสมาชิก จะทำให้กลุ่มเกษตรกรธรรมชาติสัมพันธ์มีความเข้มแข็ง
 - 5) การถ่ายทอดความรู้ และการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ทำให้เกษตรกรสามารถนำความรู้ไปใช้ในพื้นที่ของตนเองได้อย่างเหมาะสม

- การตั้ง กลุ่มเกษตรกรธรรมชาติสัมพันธ์ มีวัตถุประสงค์
- 1.เพื่อให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มทำเกษตรอินทรีย์บนพื้นที่ลาดเชิงเขา โดยให้มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันผ่านการจัดตั้งศูนย์ถ่ายทอดด้านเกษตรอินทรีย์
 2. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และสามารถจัดการสินค้าเกษตรอินทรีย์ ตั้งแต่การผลิตจนถึงการตลาด
 - : มีหน่วยงานทางการเงินมาให้แหล่งทุนเช่น ธกส.และกองทุนหมู่บ้าน
 - : มีหน่วยงานที่เข้าร่วมสนับสนุนหลายหน่วยงาน ได้แก่ กรมวิชาการเกษตร สถานีพัฒนาที่ดิน และการไฟฟ้าเขื่อนศรีนครินทร์
 - / : หน่วยงานต่างๆร่วมบูรณาการในพื้นที่
 - : เป็นวาระแห่งชาติ
 - SLM : เกษตรกรสามารถติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ได้สะดวก รวดเร็วมีหน่วยงานสนับสนุน
 - () : เป็นผลผลิตที่เป็นความต้องการของตลาด
 - / / : คนในสังคมส่วนมากยังเห็นต่างยังทำเกษตรสารเคมีทำให้ยากต่อการป้องกันการปนเปื้อนของสารเคมีจากแปลงรอบข้าง
 - (): ยังขาดเอกสารสิทธิ์อยู่ในพื้นที่เขตป่าไม้ถาวรทำให้ขาดสิทธิในใช้ประโยชน์ที่ดินด้านต่างๆ
 - : ขาดแคลนแรงงานและค่าแรงขั้นต่ำมีราคาสูง

/		
?		
/	เกษตรกรเจ้าของพื้นที่และสมาชิกกลุ่ม	-
/ / -	ครู นักเรียน-โรงเรียน มหาวิทยาลัย	-
	การไฟฟ้าฝ่ายผลิต	-

กรมพัฒนาที่ดินและไฟฟ้าเขื่อนศรีนครินทร์ให้การสนับสนุนงบประมาณ

4/6

ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นทำให้มีประสบการณ์ด้านเกษตรอินทรีย์

ได้แนะนำให้เพื่อนบ้านและผู้ใช้เกษตรอินทรีย์ปรับใช้ตาม	?	☐ ☐ ☐ ☒
/	?	☐ ☐ ☐ ☒
มีการติดต่อประสานงานและมีหน่วยงานให้ความช่วยเหลือและสนับสนุน		
SLM ?	/	☐ ☐ ☐ ☒
มีการติดต่อประสานงานและมีหน่วยงานให้ความช่วยเหลือและสนับสนุน		
/	?	☐ ☐ ☐ ☒
มีการติดต่อประสานงานและมีหน่วยงานให้ความช่วยเหลือและสนับสนุน		
/	?	☐ ☐ ☐ ☒
ปรับการแก้ปัญหาเรื่องภัยแล้งโดยการขุดบ่อบาดาล		

SLM	()	()?
☒ ☒ ☒ ☐ ☐ ☐ ☐ ☒ ☒ ☐	/	☐ ☒ ☐ /
()	/	
/	/	/
SLM		

ทำให้สามารถปลูกพืชได้ผลผลิตที่ปลอดภัย มีใบรับรองจากภาครัฐ ทำให้สินค้าเป็นที่ต้องการของตลาดและขายรายได้สูง

:	/	/	:
• 1) กลุ่มเกษตรกรธรรมชาติสัมพันธ์ มีการบูรณาการ ร่วมกันทั้งเกษตรกร ภาครัฐ และเอกชน • 2 การดำเนินงานแบบกลุ่มทำให้มีอำนาจต่อรองและ สามารถติดต่อกับตลาดได้โดยตรง • 3) การรวมกลุ่มเรียนรู้ทำให้เกิดมีความรู้ทักษะและประสบการณ์ในด้านเกษตรอินทรีย์ได้ดีขึ้น • 4) ความซื่อสัตย์ของเกษตรกรที่เป็นสมาชิก จะทำให้กลุ่มเกษตรกรธรรมชาติสัมพันธ์มีความเข้มแข็ง • 5) การถ่ายทอดความรู้ และการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ทำให้เกษตรกรสามารถนำความรู้ไปใช้ในพื้นที่ของตนเองได้อย่างเหมาะสม		• 1)หน่วยงานภาครัฐยังขาดประชาสัมพันธ์และให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ให้ภาครัฐมีนโยบายและสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง • 2ต้องใช้เวลาและความอดทนในการทำเกษตรอินทรีย์ หาเครื่องมือ เครื่องจักรเข้ามาช่วยดำเนินการ • 3)พื้นที่ทำการเกษตรอย่างห่างไกลจากตลาดทำให้การขนส่งไม่สะดวกและไกล เพิ่มตลาดในพื้นที่ใกล้เคียงให้มากขึ้น • 4)ผู้บริโภคยังขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องผลผลิตจากเกษตรอินทรีย์ ให้หน่วยงานภาครัฐช่วยส่งเสริมอย่างจริงจัง • 5)การบรรจุภัณฑ์ยังไม่สวยงามและทันสมัยที่จะดึงดูดผู้บริโภคได้. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาช่วยในการออกแบบและส่งเสริมให้เป็นที่ต้องการของผู้บริโภค	
:	/	/	:
• 1 ทำให้เกิดการวางแผนการใช้ที่ดินอย่างเป็นระบบ • 2) ทำให้เกิดสินค้าที่มีมาตรฐานและได้รับการรับรอง จากหน่วยงาน ทำให้สินค้าเป็นที่ต้องการของตลาด • 3) การที่รัฐกำหนดให้ เกษตรอินทรีย์ เป็นนโยบายแห่งชาติ ทำให้เป็นที่รู้จักและมีผู้สนใจมากขึ้น • 4) มีช่องทางจำหน่ายผลผลิตที่หลากหลาย ทำให้ผู้บริโภคเข้าถึงได้ง่าย • 5) ทำให้คนรุ่นใหม่เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น • 6) ทำให้เกิดพฤติกรรมต้องการบริโภคอาหารสุขภาพ มากขึ้น		• 1)ผลผลิตจากการทำเกษตรอินทรีย์มีปริมาณน้อยกว่าระบบเกษตรใช้สารเคมี รวมกลุ่มสมาชิกผู้สนใจเรื่องเกษตรอินทรีย์เพิ่มผลผลิตให้มากขึ้นให้หน่วยงานภาครัฐมีการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง	

Editors

Kukiat SOITONG

Rima Mekdaschi Studer
William Critchley

: 6

2018

: 5

2021

kulwadee sutthawas (sutthawas@gmail.com) - co-compiler
นายพัฒน์พงษ์ มงคลกาญจนคุณ (-) -
นายมานพ เรียงรวบ (-) -
นายชวลิต วิสารทเวดิน (-) -
นางทิพย์มาศ พิสูจน์ (-) -

https://qcat.wocat.net/km/wocat/approaches/view/approaches_4243/

SLM

Technologies: เกษตรอินทรีย์บนพื้นที่ลาดเชิงเขา Organic Farm on Moderate Hillside Slope
https://qcat.wocat.net/km/wocat/technologies/view/technologies_4242/

-
-

- กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์: http://www.idd.go.th/www/lek_web/
- กรมวิชาการเกษตร: <http://www.doa.go.th/main/>
- กรมส่งเสริมการเกษตร: www.doae.go.th
- -:-

This work is licensed under [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International](#)

